

Udskriftsdato: 28. december 2025

KEN nr 9267 af 15/09/2000 (Gældende)

Ankestyrelsens principafgørelse C-28-00 om ortopædisk fodtøj - udskiftning efter behov - udskiftningsinterval - hjælpemidler

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 350486-99

Ankestyrelsens principafgørelse C-28-00 om ortopædisk fodtøj - udskiftning efter behov - udskiftningsinterval - hjælpemidler

Resume:

Der kunne bevilges ortopædisk fodtøj til forskellige årstider og formål, når der kunne dokumenteres et behov herfor - og brugen ikke var meget begrænset.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at ansøger kun havde to par ortopædiske sko, som var bevilget i august og oktober 1997, hvoraf det ene par var slidt op og det andet par ikke sad godt, da ansøger i maj 1999 fik bevilget 1 par sko. Et yderligere par ortopædiske sko ansås derfor i væsentlig grad at kunne afhjælpe ansøgers nedsatte funktionsevne og derved i væsentlig grad lette den daglige tilværelse. *)

Love:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 26 af 17. januar 2000 - § 97, stk. 1

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 979 af 1. oktober 2008 - § 112, stk. 1 og § 112, stk. 6

Vejledninger:

Socialministeriets vejledning nr. 52 af 5. marts 1998 om støtte til hjælpemidler, biler, boligindretning m.v. (Lov om social service) - pkt. 30

Note:

*) Se også SM O-105-94 og SM O-95-94.

Sagsfremstilling:

En 32-årig kvinde fik i efteråret 1997 bevilget 2 par ortopædiske sko. Kvinden indkøbte herefter et par støvler og et par flade sko til hverdagsbrug. I maj 1999 ansøgte kvinden om 2 par sko med henvisning til sin lidelse. I følge ansøgningen var der tale om en livsvarig lidelse i fødder og ben, som ikke kunne afhjælpes ved indlæg.

Kommunen bevilgede maj 1999 1 par ortopædiske sko, da hjælpemiddelafdelingen skønnede, at kvindens behov dermed var dækket. Der blev henvist til servicelovens § 97, hvor der som hovedregel bevilges ortopædisk fodtøj hver 18. måned. Kommunen bemærkede samtidig, at der tidligst kunne bevilges nyt fodtøj igen i november 2000.

På forespørgsel fra nævnet oplyste kvinden, at støvlerne fra 1997 stort set var slidt op, da hun i lange perioder ikke havde kunnet bruge de flade sko, som ikke sad særligt godt på foden. Som følge af kommunens bevilling havde hun derfor købt et par nye støvler. Hun havde ikke andre ortopædiske sko og havde brug for et par lidt grovere sko og et par "gå i byen" sko.

Nævnet ændrede kommunens afgørelse, således at kvinden blev fundet berettiget til yderligere et par ortopædiske sko, (således at hun fik bevilget de to par sko, som der blev ansøgt om i maj 1999). Samtidig hjemviste nævnet sagen til kommunen med henblik på, at kommunen skulle tage stilling til, om kvinden herudover var berettiget til endnu et par ortopædiske sko.

Nævnet begrundede afgørelsen med, at der ikke var tale om udskiftning af ortopædisk fodtøj, og at kvinden havde behov for yderligere et par sko. Det var efter gældende regler om ortopædisk fodtøj normalt, at ansøger forsynes med fodtøj, der passer til forskellige årstider og formål. Kommunens vurdering af, at kvinden ikke havde behov for flere sko, fandt nævnet åbenbart urimelig.

Nævnet lagde vægt på, at ansøger kun havde to par sko - et par støvler fra i år (1999) og et par flade sko fra 1997.

I klagen fra kommunen var det bl.a. anført, at kommunen havde skønnet, at der ikke var behov for det andet ansøgte par sko. Kommunen henviste til Socialministeriets vejledning, hvor det er oplyst, at der til personer over 18 år, normalt vil kunne ydes hjælp til udskiftning af sko hver 18. måned. Dette blev meddelt ansøger maj 1999. Det var videre anført, at der efter kommunens praksis bevilges et par sko, når de helbredsmæssige betingelser er opfyldt. Efter 3 måneder fra første bevilling er der mulighed for at få bevilget et par skiftesko. Herefter vil der som hovedregel kunne bevilges et par sko mere efter 18 måneder. Endvidere var der mulighed for reparation af skoene, så de kan holde længere. Kommunen kan dog ikke kræve reparation forud for ny bevilling. Nævnets afgørelse kunne ifølge kommunen medføre, at personer skal have flere typer af sko. I udskiftningssituationen skal antallet og typen af sko vurderes i forhold til behovet. Der vil derfor blive tale om langt flere udskiftninger i forhold til gældende praksis, såfremt brugeren kan påvise et behov. Kommunen anførte at et par sko koster mellem 10.000 og 13.000 kr.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af rækkevidden af hjælpemiddelbekendtgørelsens § 5, stk. 1, hvorefter hjælp til reparation og udskiftning af bevilgede hjælpemidler samt reservehjælpemidler ydes efter behov m.v., sammenholdt med Socialministeriets vejledning nr. 52 af 5. marts 1998 om støtte til hjælpemidler m.v., hvorefter der til personer over 18 år normalt vil kunne ydes hjælp til udskiftning hver 18. måned, herunder spørgsmålet om udskiftning alene omfatter tilfælde, hvor der er tale om udskiftning til samme type fodtøj.

Afgørelse:

Ankestyrelsen fandt - ligesom nævnet - at ansøger var berettiget til hjælp til yderligere et par ortopædiske sko efter servicelovens § 97, jf. § 14 og § 5 i Socialministeriets bekendtgørelse nr. 123 af 19. februar 1998 om ydelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter servicelovens §§ 97 og 98.

Ankestyrelsen fandt, at der kunne bevilges ortopædisk fodtøj til forskellige årstider og formål, når der kunne dokumenteres et behov herfor - og ikke kun et begrænset brug - jf. SM O-95-94.

Ankestyrelsen lagde til grund, at ansøger var omfattet af personkredsen i servicelovens § 97, jf. § 14 i Socialministeriets bekendtgørelse, der var berettiget til støtte til ortopædisk fodtøj.

Begrundelsen for afgørelsen var, at ansøger kun havde to par ortopædiske sko, som var bevilget i august og oktober 1997 og hvoraf det ene par (støvler) var slidt op og det andet par (flade sko) ikke sad godt, da ansøger i maj 1999 fik bevilget 1 par sko. Et yderligere par ortopædiske sko ansås derfor i væsentlig grad at kunne afhjælpe ansøgers nedsatte funktionsevne, og derved i væsentlig grad lette den daglige tilværelse, jf. servicelovens § 97.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at det fremgår af § 5 i Socialministeriets bekendtgørelse nr. 123 af 19. februar 1998 om ydelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter servicelovens §§ 97 og 98, at hjælp til reparation og udskiftning af bevilgede hjælpemidler samt reservehjælpemidler ydes efter behov.

Ankestyrelsen lagde videre vægt på, at det fremgår af Socialministeriets vejledning nr. 52 af 5. marts 1998 om støtte til hjælpemidler, biler, boligindretning m.v. pkt. 30, at hjælpemidler udskiftes, når der be-

hov herfor. Der kan ikke opstilles generelle retningslinier for, hvor længe et hjælpemiddel skal holde. Der skal altid foretages en individuel bedømmelse af ansøgninger om udskiftning. Der er endvidere henvist til, at i appendiks til vejledningen om enkelte hjælpemidler er der nævnt vejledende udskiftningsintervaller. Dette indebærer ikke, at hjælpemidler skal udskiftes til dette tidspunkt, eller at behov for hyppigere udskiftning ikke kan forekomme. Individuel brug, legemlige forandringer, slitage kan selv efter kort tid umuliggøre anvendelse af hjælpemidlet.

Ankestyrelsen lagde tillige vægt på, at det fremgår af vejledningens appendiks pkt. 9 om ortopædisk fodtøj, at det ved førstegangsbevillinger kan anbefales, at reservefodtøj først bevilges/anskaffes efter 3 måneders forløb af hensyn til eventuelle tilpasningsproblemer. Der kan ydes forsåling/udbedring af ortopædisk fodtøj. Hensigten er, at udskiftningsintervallet for ortopædisk fodtøj kan øges. Der kan dog ikke stilles betingelse om, at det gamle fodtøj forsåles/udbedres, før der bevilges hjælp til nye sko. Til personer over 18 år vil der normalt kunne ydes hjælp til udskiftning hver 18. måned. Særlige forhold (f.eks. erhvervsarbejde, vejrlig, særlige lidelser) kan bevirke større eller særlig slitage, der gør hyppigere udskiftninger nødvendige.

Ankestyrelsen lagde videre vægt på SM O-105-94, hvorefter forsåling/udbedring af ortopædisk fodtøj ikke var almindelig vedligeholdelse, men en reparation, hvortil der kunne ydes støtte efter Socialministeriets bekendtgørelse. Bekendtgørelsen skulle forstås således, at der kunne gives tilsagn om reparation efter behov, herunder også ved bevillingen. Endelig fandt Ankestyrelsen, at afslag på ansøgning om reparation ikke kunne gives med henvisning til, at der var ydet hjælp til de fastsatte terminer for støtte til nye sko, da disse terminer kun var vejledende. De kunne fraviges, hvis omstændighederne talte derfor. Afgørelsen om reparation måtte som følge heraf træffes på grundlag af oplysningerne om behovet herfor.

Endelig lagde Ankestyrelsen vægt på SM O-107-94, hvorefter der ikke kunne gives afslag på bevilling af en skifteprotese alene med henvisning til, at en skifteprotese kun kunne bevilges en gang. Ankestyrelsen lagde vægt på, at skifteprotesen kunne ydes efter behov, og at den i dette tilfælde i væsentlig grad kunne afhjælpe ansøgers gener og lette den daglige tilværelse. Der blev videre lagt vægt på nødvendigheden af at kunne skifte protese og at protesens funktion forringes efter lang tids brug.

Ankestyrelsen tiltrådte således det sociale nævns afgørelse, herunder nævnets hjemvisning til kommunen til vurdering af, om ansøger var berettiget til endnu et par ortopædiske sko.